

Svar på skriftligt spörsmål SSS 513/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om säkerställandet av den nationella säkerheten och valresultatens tillförlitlighet vid beredningen av elektroniska val

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 513/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Jyrki Kasvi /gröna:

Hur tänker regeringen säkerställa den nationella säkerheten och valresultatens tillförlitlighet vid beredningen av elektroniska val?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Justitieministeriet tillsatte den 15 november 2013 en arbetsgrupp för internetröstning för att bereda förslag till ordnande av en kommunal rådgivande folkomröstning elektroniskt och möjligheten att ta i bruk internetröstningar även vid val.

I sin mellanrapport av den 11 juni 2014 ansåg arbetsgruppen att det ännu inte är ändamålsenligt att utreda ibruktageandet av internetröstning vid allmänna val och föreslog att man som en del av justitieministeriets elektroniska demokratitjänster skulle genomföra ett system för internetröstning som kommuner utan ersättning skulle kunna använda vid kommunala rådgivande folkomröstningar. Efter att ha fått rapporten beslutade ministerarbetsgruppen för förvaltning och regional utveckling inom statsminister Alexander Stubbs regering att beredningen för att utveckla systemet för internetröstning fortsätter utifrån arbetsgruppens förslag.

I sin slutrapport av den 22 april 2015 föreslog arbetsgruppen att man med stöd av en tidsbegränsad försökslag under fyra år ska prova internetröstning vid förhandsröstningen vid kommunala rådgivande folkomröstningar. Arbetsgruppen för internetröstning lät göra en förutredning för att få information om fördelar och risker som kopplas till internetröstning samt om kostnader för att skapa, upprätthålla och använda systemet. Enligt förutredningen skulle man vid rådgivande kommunala folkomröstningar kunna använda ett system för internetröstning som är ganska enkelt ur teknisk synvinkel.

Enligt arbetsgruppen bör man inte använda samma system för internetröstning vid rådgivande folkomröstningar och allmänna val eftersom kraven på dataskydd är mycket olika för dessa röstningssystem. Enligt en bedömning i förutredningen skulle kostnaderna för ett röstningssystem som kan användas vid allmänna val i billigaste fall vara mångdubbla jämfört med kostnaderna för ett system som används vid rådgivande kommunala folkomröstningar. Förutredningen visade att det på grund av tilläggskostnaderna inte lönar sig att för en rådgivande kommunal

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 513/2016 rd

folkomröstning bygga ett system som i princip även skulle lämpa sig för allmänna val. För allmänna val behöver man ett system för internetröstning som till alla delar uppfyller högre dataskyddskrav.

Internetröstningen omfattar talrika och allvarliga dataskyddsrisker som kan minskas med många metoder, men inte avlägsnas helt och hållet. De mest betydande hot som identifierats är leverantörens möjligheter att leverera ett datasäkert system, säkerheten hos röstarens terminal och dess programvara, överbelastningsattacker mot systemet för internetröstning och brister i dess förmåga att reagera på datasäkerhetsattacker som riktas mot det, fel som äventyrar dataskyddet vid installationer och underhåll, funktionsstörningar i utomstående system med anknötning till röstningssystemet eller attacker mot dessa samt brister i övervakningen av systemet.

Enligt arbetsgruppen för internetröstning kan systemets datasäkerhet förbättras genom dataskyddsrevisioner samt till exempel genom en modell för öppen källkod. De risker som kopplas till utvecklingsarbetet kan minskas till exempel genom utomstående testning och genom att sprida utvecklandet på flera olika leverantörer. För att minska antalet fel som äventyrar datasäkerheten i samband med installationer och underhåll av röstningssystemet bör man satsa på planeringen och övervakningen av systemets drifts- och underhållsprocesser. För att man ska kunna identifiera skadeprogram i röstarens terminal bör valmyndigheten i tillräcklig utsträckning informera om metoder för att identifiera en äkta röstningsapplikation. Bristerna i övervakningen av systemet kan minskas om valmyndigheten har tillräckliga resurser och den yrkeskicklighet som behövs för att bedöma systemets funktion. Därtill bör det skapas tillräckliga loggnings- och övervakningsmekanismer för systemet. Arbetsgruppen föreslog dessutom att man tillsätter en oberoende teknisk nämnd för internetröstning för att övervaka användningen av systemet för internetröstning. Vid tillsättandet av nämnden bör man se till att den har en tillräcklig sakkunskap.

Statsminister Sipiläs regering beslöt vid sin strategisession den 24 oktober 2016 att justitieministeriet ska inleda beredningen av internetröstning vid allmänna val. Beredningen börjar med att det under år 2017 gör en förhandsutredning enligt JHS172-rekommendationen. Vid beredningen av internetröstning beaktas ovan nämnda riskfaktorer, informationssäkerhet och systemets pålitlighet.

Helsingfors 27.10.2016

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström